

Πρότυπο Ανάπτυξης Δράσεων Ενίσχυσης της Ενεργού Πολιτειότητας

Τίτλος Δράσης

«Η χελώνα καρέτα καρέτα εκπέμπει sos».

Επίπεδο

Νηπιαγωγείο

Θεματικό Πεδίο

Ζωή στο Νερό

Σύντομη περιγραφή της Δράσης

Τα παιδιά διερευνούν τους λόγους (θαλάσσια ρύπανση, συμπεριφορές λουόμενων, μηχανές σκαφών, κ.α.) που η χελώνα καρέτα καρέτα απειλείται με εξαφάνιση, αναζητούν και προτείνουν λύσεις, συνεργάζονται και υλοποιούν δράσεις και επισκέπτονται το Κέντρο Διάσωσης θαλάσσιων χελώνων του ΑΡΧΕΛΩΝ στη Γλυφάδα, όπου αναρτούν αφίσα που έχουν κατασκευάσει με μηνύματα Προστασίας της χελώνας καρέτα καρέτα.

Μάθημα ή τομέας του Εργαστηρίου Δεξιοτήτων που εντάσσεται:

Η Δράση εντάσσεται στο πλαίσιο του μαθήματος «Ζώα που απειλούνται με εξαφάνιση». Το Βασικό Θεματικό Πεδίο σύμφωνα με το ΠΣ, στο οποίο εντάσσεται η Δράση είναι «Παιδί, Εαυτός και Κοινωνία» και στη θεματική ενότητα «Προσωπική και Κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη, Κοινωνικές Επιστήμες». Εμπλέκονται όμως και τα άλλα θεματικά πεδία και συγκεκριμένα:

Α. Παιδί και Επικοινωνία – Γλώσσα, Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών

Γ. Παιδί και Θετικές Επιστήμες – Φυσικές Επιστήμες

Δ. Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση - Τέχνες

Η διάρκεια της Δράσης είναι 10 διδακτικές ώρες.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα:

- Γνώσεις:
1. Να κατανοήσουν τον αντίκτυπο των ατομικών επιλογών στο φυσικό περιβάλλον.
 2. Να αναγνωρίσουν τις σχέσεις αλληλεξάρτησης ανάμεσα στις θαλάσσιες χελώνες και το περιβάλλον στο οποίο ζουν.
 3. Να διακρίνουν τους κινδύνους και τους παράγοντες επιβίωσης των χελώνων καρέτα καρέτα.

- Δεξιότητες:
1. Να συνεργαστούν και να λάβουν αποφάσεις από κοινού.
 2. Να κάνουν συγκριτική διερεύνηση περιβαλλοντικών φαινομένων που συνδέονται με την ανθρώπινη δραστηριότητα.
 3. Να εντοπίσουν τους παράγοντες που επιδρούν απειλητικά στην επιβίωση των χελώνων

καρέτα καρέτα.

4. Να διατυπώσουν προτάσεις επίλυσης του ζητήματος υπό το πρίσμα του ρόλου που ενσαρκώνουν.

Στάσεις: 1. Να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και ευθύνες.

2. Να συνεισφέρουν σε συνεργατικές δραστηριότητες.

3. Να κινητοποιούνται και να συμβάλλουν θετικά σε ζητήματα προστασίας των ζώων που απειλούνται με εξαφάνιση.

4. Να αναπτύξουν σεβασμό, υπευθυνότητα, ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη.

5. Να αναπτύξουν κριτική στάση και ενεργό δράση για την αειφόρο ανάπτυξη.

Πεδίο Υλοποίησης

Η τάξη, η αυλή του σχολείου και το Κέντρο Διάσωσης θαλάσσιων χελώνων του ΑΡΧΕΛΩΝ στη Γλυφάδα, στο οποίο θα μεταβούμε με λεωφορείο.

Φάσεις Υλοποίησης Δράσης

Διερεύνηση

Η νηπιαγωγός γεμίζει μια πλαστική αμμοδόχο με νερό και βάζει μέσα πλαστικά ψαράκια, δελφίνι, φάλαινα, καρχαρία, καβούρι και μια θαλάσσια χελώνα. Ένας ένας οι μαθητές με καλάμια ψαρεύουν τα θαλάσσια ζώα και λένε τι γνωρίζουν για καθένα από αυτά. Στη συνέχεια η νηπιαγωγός εστιάζει στη χελώνα καρέτα καρέτα και παρακινεί τα παιδιά να παρουσιάσουν τις γνώσεις και τις ιδέες τους για το συγκεκριμένο θαλάσσιο ζώο. Έπειτα με κατάλληλα ερωτήματα εισάγει το θέμα της απειλής με εξαφάνιση του συγκεκριμένου είδους και ζητά από τα παιδιά να διατυπώσουν σχετικά ερωτήματα για το τι θέλουν να μάθουν. Με τη διδακτική τεχνική του καταιγισμού ιδεών γίνεται εννοιολογική χαρτογράφηση των πρότερων γνώσεων των μαθητών, οι οποίες καταγράφονται σε χαρτόνι. Επίσης, καταγράφονται τα ερωτήματά τους και συμπληρώνονται οι δυο πρώτες στήλες του πίνακα K-W-L-H. Τα παιδιά διατυπώνουν ερωτήματα, όπως που ζουν οι χελώνες καρέτα καρέτα, με τι τρέφονται, τι τους αρέσει να τρώνε περισσότερο, πόσο μήκος και βάρος έχουν, που γεννούν τα αυγά τους, πόσα αυγά γεννούν, μετά από πόσο χρονικό διάστημα εκκολάπτονται τα μικρά τους και ποιοι είναι οι κίνδυνοι που απειλούν τις χελώνες καρέτα καρέτα με εξαφάνιση. Η δραστηριότητα θα έχει διάρκεια 1 διδακτική ώρα.

Προετοιμασία/Σχεδιασμός

Οι μαθητές σε τρεις ομάδες αναλαμβάνουν να βρουν τις πληροφορίες που χρειάζονται. Αξιοποιώντας τη διερευνητική μεθοδολογία, συζητούν για τους τρόπους που θα αναζητήσουν τις πληροφορίες που θέλουν, τις πηγές πληροφόρησης και τα διαθέσιμα υλικά/αντικείμενα. Η πρώτη ομάδα επιλέγει να συγκεντρώσει πληροφορίες για τον βιότοπο της χελώνας καρέτα καρέτα, τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της και την τροφή της. Η δεύτερη ομάδα για την αναπαραγωγή της (πότε και που γεννάει τα αυγά της, χρονικό διάστημα εκκόλαψης, συμπεριφορά νεογνών) και η τρίτη ομάδα για τους κινδύνους που την απειλούν με εξαφάνιση. Τα μέλη της κάθε ομάδας κάνουν καταμερισμό εργασιών και αναλαμβάνουν ρόλους. Στη συνέχεια τα παιδιά αποφασίζουν από κοινού να παίξουν ένα παιχνίδι ρόλων και συγκεκριμένα των δημοσιογράφων που ρωτούν τις χελώνες καρέτα καρέτα για τις δυσκολίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στη διαβίωσή τους. Τα παιδιά – δημοσιογράφοι ρωτούν τα παιδιά – χελώνες για τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν για την επιβίωσή τους, τα συναισθήματα που τους δημιουργούνται από τη συμπεριφορά των ανθρώπων και τους ζητούν να προτείνουν λύσεις. Έπειτα τα παιδιά σε ομάδες προτείνουν να δημιουργήσουν αφίσες που θα περιέχουν ζωγραφιές και μηνύματα προστασίας των θαλάσσιων χελώνων. ορθής

συμπεριφοράς των λουόμενων στις παραλίες ωτοκίας των χελώνων, να μην επιτρέπεται το ψάρεμα στις θάλασσες που ζουν οι χελώνες καρέτα καρέτα, να μην τις σκοτώνουν για το καβούκι και το δέρμα τους ώστε να γίνει γνωστό το συγκεκριμένο πρόβλημα, όσοι τις δουν να υιοθετήσουν ορθή συμπεριφορά ως λουόμενοι αν πάνε διακοπές σε παραλίες ωτοκίας χελωνών καρέτα καρέτα και να αναλάβουν δράση και εκείνοι ως ενεργοί πολίτες. Τέλος, τα παιδιά προτείνουν να επισκεφτούν το Κέντρο Διάσωσης θαλάσσιων χελώνων ΑΡΧΕΛΩΝ στη Γλυφάδα και να αναρτήσουν σε εμφανές σημείο στο χώρο μια αφίσα που θα δημιουργήσουν γι' αυτόν τον σκοπό, ώστε να τη δουν όλοι οι επισκέπτες του Κέντρου. Η προετοιμασία και ο σχεδιασμός της Δράσης θα έχει διάρκεια 2 διδακτικές ώρες.

Υλοποίηση

Τα παιδιά αναζητούν πληροφορίες, εικόνες και βίντεο σχετικά με το θέμα σε μηχανές αναζήτησης στο διαδίκτυο, σε παιδικές εγκυκλοπαίδειες που υπάρχουν στη βιβλιοθήκη της τάξης καθώς και σε ιστοσελίδες οργανισμών που ασχολούνται με την προστασία της θαλάσσιας χελώνας καρέτα καρέτα, όπως ο ΑΡΧΕΛΩΝ. Η κάθε ομάδα καταγράφει τις πληροφορίες που έχει συγκεντρώσει σε ένα χαρτόνι, ζωγραφίζοντας, εκτυπώνοντας, κόβοντας και κολλώντας τις εικόνες και γράφοντας, όπως μπορεί τη βασική έννοια της πληροφορίας. Οι ομάδες παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της εργασίας τους στην ολομέλεια της τάξης συζητώντας πως δούλεψαν και τι πληροφορίες συγκέντρωσαν. Εκτός από την παρουσίαση του χαρτονιού που είναι συγκεντρωμένα τα στοιχεία που συγκέντρωσαν με τη χρήση του βιντεοπροβολέα παρουσιάζουν και σχετικές εικόνες και βίντεο. Οι υπόλοιποι μαθητές διατυπώνουν τυχόν ερωτήματα που τους δημιουργούνται και οι μαθητές της ομάδας τους δίνουν διευκρινιστικές απαντήσεις.

Τα παιδιά αναλαμβάνουν τον ρόλο των δημοσιογράφων, των χελώνων καρέτα καρέτα και των θεατών. Τα παιδιά - δημοσιογράφοι ρωτούν τις χελώνες καρέτα καρέτα για τις δυσκολίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στη διαβίωσή τους. Μετά από συζήτηση μεταξύ των ομάδων αποφασίζεται από κοινού ποια ομάδα θα παίξει το ρόλο των δημοσιογράφων και καταγράφουν τις ερωτήσεις που θα απευθύνουν, ποια ομάδα τον ρόλο των χελωνών και θα φτιάξει τις μάσκες και τα εξαρτήματα που θα φορούν και ποια θα κατασκευάσει την τηλεόραση με χαρτόκουτα και τον χώρο του στούντιο στην τάξη, όπου θα λάβει χώρα η συνέντευξη, και θα είναι οι θεατές που την παρακολουθούν.

Τα παιδιά – δημοσιογράφοι ρωτούν τα παιδιά – χελώνες για τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν για την επιβίωσή τους, τα συναισθήματα που τους δημιουργούνται από τη συμπεριφορά των ανθρώπων και τους ζητούν να προτείνουν λύσεις. Οι χελώνες αναφέρουν κινδύνους, όπως τα ταχύπλοα σκάφη που κινούνται κοντά στις ακτές των θαλασσών που ζουν και αναπαράγονται, τα δίχτυα των ψαράδων, στα οποία παγιδεύονται, τα απορρίμματα που υπάρχουν στη θάλασσα, όπως σακούλες και τα τρώνε γιατί νομίζουν ότι είναι μέδουσες και τσούχτρες που είναι οι αγαπημένες τους τροφές, το ψάρεμά τους γιατί με το καβούκι τους οι άνθρωποι κατασκευάζουν χτένες, βούρτσες, κουμπιά, κοσμήματα, σκελετούς γυαλιών, με το δέρμα τους φτιάχνουν παπούτσια και πορτοφόλια αλλά και για να τις ταριχεύσουν να τις βάλουν στον τοίχο ως διακόσμηση, καθώς και τη συμπεριφορά των λουόμενων στην παραλία (ξαπλώστρες, ομπρέλες, απορρίμματα στην ακτή και κατασκευές στην άμμο που εμποδίζουν την πρόσβαση των νεογνών χελώνων στη θάλασσα). Οι δημοσιογράφοι ρωτούν τις χελώνες πως αισθάνονται από αυτή τη συμπεριφορά των ανθρώπων και τα παιδιά εκφράζουν τα αρνητικά συναισθήματα που τους δημιουργούνται και στη συνέχεια τους ζητείται να προτείνουν λύσεις. Τα παιδιά – χελώνες ζητούν από τους ανθρώπους να τους συμπεριφερθούν με σεβασμό και αλληλεγγύη, ώστε να προστατευτεί το είδος τους και προτείνουν λύσεις για κάθε κίνδυνο που αντιμετωπίζουν. Στη συνέχεια οι δημοσιογράφοι ρωτούν την ομάδα των παιδιών – θεατών πως αισθάνονται ως άνθρωποι που με τη συμπεριφορά τους δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στην επιβίωση των θαλάσσιων χελώνων καρέτα καρέτα και τι προτίθενται να κάνουν για την προστασία τους. Οι μαθητές διατυπώνουν τις προτάσεις τους για την επίλυση του προβλήματος.

Έπειτα τα παιδιά σε ομάδες δημιουργούν αφίσες που περιέχουν ζωγραφιές και μηνύματα προστασίας των θαλάσσιων χελώνων, όπως μηνύματα ορθής συμπεριφοράς των λουόμενων στις παραλίες ωτοκίας των χελώνων, να μην επιτρέπεται το ψάρεμα στις θάλασσες που ζουν οι χελώνες καρέτα καρέτα, να μην τις σκοτώνουν για το καβούκι και το δέρμα τους ώστε να γίνει γνωστό το συγκεκριμένο πρόβλημα, και όσοι τις δουν να υιοθετήσουν ορθή συμπεριφορά ως λουόμενοι αν πάνε διακοπές σε παραλίες ωτοκίας χελώνων καρέτα καρέτα και να αναλάβουν δράση και εκείνοι ως ενεργοί πολίτες.

Τέλος, τα παιδιά επισκέπτονται το Κέντρο Διάσωσης θαλάσσιων χελώνων APXELΩN στη Γλυφάδα και ενημερώνονται για τις δράσεις του που αφορούν τη συστηματική παρακολούθηση και έρευνα της αναπαραγωγικής δραστηριότητας της θαλάσσιας χελώνας καρέτα καρέτα, τη διάσωση και την περίθαλψη τραυματισμένων και άρρωστων χελώνων, διατυπώνουν ερωτήματα, παρατηρούν δια ζώσης τις χελώνες και δωρίζουν μια αφίσα που δημιούργησαν με μηνύματα προστασίας των θαλάσσιων χελώνων, προκειμένου να την αναρτήσουν σε εμφανές σημείο και να τη δουν οι επισκέπτες του Κέντρου. Η φάση της υλοποίησης θα έχει διάρκεια πέντε διδακτικές ώρες.

Επικοινωνία-Διάχυση

Η επικοινωνία και η διάχυση της Δράσης θα γίνει μέσω ανάρτησής της στο ιστολόγιο του σχολείου.

Αναστοχασμός

Οι στόχοι της Δράσης επιτεύχθηκαν, οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές ήταν ικανοποιημένοι μετά την ολοκλήρωσή της, οι μαθητές ευαισθητοποιήθηκαν σχετικά με το θέμα της προστασίας της θαλάσσιας χελώνας καρέτα καρέτα, απέκτησαν νέες γνώσεις, αποφάσισαν να υιοθετήσουν νέες συμπεριφορές και στάσεις αν επισκεφτούν μια παραλία ωτοκίας χελώνων ως λουόμενοι, π.χ. να μην φτιάχνουν κατασκευές στην αμμουδιά, να μην τοποθετούν ομπρέλες στην άμμο, το νηπιαγωγείο μας υιοθέτησε μια τραυματισμένη χελώνα που λέγεται Φοίβη και από το Κέντρο Διάσωσης θαλάσσιων χελώνων APXELΩN λαμβάνουμε βίντεο με τη χελωνίτσα μας και την πορεία της υγείας της.

Οι νηπιαγωγοί συζήτησαν με τους μαθητές στο πλαίσιο της αυτοαξιολόγησης της πορείας και της εργασίας των μαθητών, τις δυσκολίες που συνάντησαν, τον βαθμό συνεργασίας μεταξύ των μελών της ομάδας, τον βαθμό ικανοποίησης κάθε μαθητή από τη δική του συνεισφορά και των υπολοίπων παιδιών στην ομάδα. Οι απαντήσεις των μαθητών καταγράφηκαν σε ένα φύλλο αυτοαξιολόγησης που είχε σχεδιαστεί. Επίσης, οι νηπιαγωγοί συζήτησαν με τους μαθητές για τις νέες γνώσεις που απέκτησαν, οι οποίες καταγράφηκαν σε εννοιολογικό χάρτη και έγινε σύγκριση των πρότερων και των νεοαποκτηθεισών γνώσεων, αξιοποιώντας το υλικό και τα έργα των δραστηριοτήτων των προηγούμενων φάσεων που δημιούργησαν. Η φάση του αναστοχασμού είχε διάρκεια 2 διδακτικές ώρες.

